

SOKOL AMERICKÝ

Úřední list Národní Jednoty Sokolské v Sp. St.

Ročník IV.

Chicago, dne 15. dubna, 1882.

Číslo 4

☞ Pořádá Jindř. Háječka vydává Výkonný Výbor. ☞

Vychází vždy 15. každého měsíce.—Rukopisy pro „Sokola Amerického“ určené zasílají se nejdéle do 10., delší do 8. každého měsíce na jednatele Výkonného Výboru.—Předplatné: pro údy N. J. S. 36c., pro neúdy 60c. roč.—Do Evropy 1 zl. 50 kr.

Prof. L. Klácel mrtev!

Dne 17. března 1882 dokonal náš staříčkový učenec, vzácný vlastenec, obětavý lidumil, neunavný pracovník na vymanění ducha lidského z úmorného tmářství, pečlivý pěstitel naší české mluvy, jeden z prvních buditelů našeho národa, veliký myslitel a libomudrc, nejvznešenější vědátor český toho času v Soustátí.

Sokolové! I nám jest rozsmutniti se nad hrobem muže, jenž vždycky pevně stál na podstatě naší! Nad hrobem muže, jehož veškeré snahy čelily k uskutečnění ideí: — vychovati světu novou společnost lidskou, vychovati nové, svobodné, tělem i duchem zdravé, všeho mravného, dobrého, krásného, velikého schopné pokolení lidské.— Památce jeho budiž Sláva! a uskutečnění tužeb jeho: Na zdar!

První Čech v Americe.

Prispěvek k dějinám Čechů v Americe; podává František Bartošek.

Poctěno cenou Vých. Vých. Nár. Jed. Sok.

Praví se, že odepřela ruku svou *Jiřimu Washingtonu*, který se pro ni zajímal. Později provdala se za plukovníka *Morrise* (15. ledna 1758). Muž ten proslavil se v první americké válce a byl ražen v bitvě na řece *Monongahella*, (8. července 1755) kde byl usmrcen generál *Braddock* a většina jeho důstojníků. V bitvě této byli *Jiří Washington*, a *Roger Morris* pobočníky gen. *Braddocka*.

Roger Morris vstoupil roku 1764 do královny rady a setrval v ní až do uzavření míru mezi nově založenými Spojenými Státy a Anglií, ačkoli whigové, totiž strana revoluční, zarazili už r. 1777 vlastní a neodvislou vládu.

V životě paní *Marie Morrisové* udála se pro nás Čechy velmi zajímavá příhoda. Tak je nade vši pochybnost dokázáno, že zamiloval se *Jiří Washington*, první prezident Spoj. Států, do mladé dívky, a byl by jí zajisté pojal za manželku, kdyby se mu jisté překážky nebyly postavily do cesty.

Sparks, historik americké revoluce a spisovatel životopisu *Jiřího Washingtona*, píše:

R. 1756 zdržoval se *Jiří Washington*, tehdy 24 roků starý, v *New Yorku* a ubytoval se v domě *Beverley Robinsona*, kdež se mu dostalo velmi vřelého pohostění. Mezi hostem i hostitelem rozvinulo se upřímné přátelství, které neutichlo až když oba muži o dvacet roků později stáli proti sobě co náčelníci nesmiřitelných a krutě vzájemně se potírajících stran. Stalo se, že slečna *Marie Filipova*, sestra paní *Robinsonové*, byla u této návštěvě.

Marie byla obdařena neobyčejnými dary ducha a nevšední krásou. Při tom byla vysoce vzdělaná, což v tehdejších dobách u dam i vyšším stavům náležejícím bylo vzácností. Vnady mladé dívky učinily hluboký dojem na *virginského plukovníka*. Na krátký čas musel se svým vojskem přesídlit se do *Bostonu*, ale po svém návratu ubytoval se opět v domě přítele svého, *Beverly Robinsona*. Pozdržel se tam tak dlouho až ho zase povinnost volala jinam. Dříve ale svěřil se *Washington* jednomu obzvláště věrnému a spolehlivému příteli a toho požádal, by pozoroval zbožňovanou dívku a o všech příhodách jejích aby mu podával věrné zprávy. Po několika měsících dostal *Washington* přípís, v němž onen přítel zvěstoval, že se vyskytl mu v plukovníku *Morrisovi* (jehož rodina založila nynější *Morrisanii*) nebezpečný sok a tedy aby neotálel a pospíšíl do *New Yorku*, jinak že by záležitost jeho mohla vzít nepřívznivý obrat.

Zdali čas, bouřlivý život ve vojenském táboře, aneb hrozné výjevy války zapudily myšlenky a zmírnily city slavného vojevůdce a státníka na jeho první lásku, aneb zdali se vzdal vši naděje na nějaký úspěch, není známo. On neviděl předmět své lásky, slečnu *Filipovou*, dříve, až když byla provdána za jeho soka, plukovníka *Morrise*, jeho dřívějšího soudruha vojenského, s nímž zároveň byl ve vojště gen. *Braddocka*.

„V jednom anglickém spisu“, píše dále *Sparks*, „který mi byl ukázán od přibuzných paní *Morrisové* v *Novém Brunsviku*, praví se, že *Marie Filipova* odepřela ruku svou *Jiřimu Washingtonu*. To je však velice pochybné. Výše uvedený odstavec, který je psán dle vlastních zápisků *Washingtonových*, zdá se úplně odporovat onomu tvrzení. Obrazovnost vytvořila si mnohé okolnosti o nešťastné dáni, která majetku zbavena a od národa téměř v klatbu dána krásou a etnostmi svými získala si náklonnost slavného vojevůdce *Whitů*. Lidskost a spravedlnost byla tím uražena, že žena byla obviněna a odsouzena z vlastizrády, ač se přec žádného zločinu nedopustila, leda by se pokládalo za zločin, že s příkladnou věrností lnula ke svému manželovi, kterému přísahala při oltáři že jej nikdy neopustí.“

V panském domě ve *Phillipstownu* doposud nalezá se uměle zhotovená podobizna *Marie Filipové*, která se tu jeví co mladistvé děvče nevšední krásy. Podobizna nalezá se v držení paní *Marie Filipové*, vnučky jejího bratra *Filipa Filipa* a vdově po *Samuelovi Gouverneurovi*.

V *Rivingtonově „Royal Gazette“* od 18. května 1773 nalezá se následující poznámka o otevření školního roku na královské koleji (nyní *Columbia College*):

„Úterní započetí vyučování otevřeno bylo slavným obřadem, odbývaným v kostele, sv. *Trojice (Trinity Church)*, ku kterému dostavilo se veliké množství vybraného obecnstva. Po modlitbě a latinské řeči přednesené rektorem koleje držel *Bedřich Filip* (jeden z dřívějších graduovaných koleje) skvělou řeč, která vynikala neobyčejným důmyslem a překvapujícími obraty. Na to držel švagr jeho, *Beverley Robinson* delší přednášku o blaženostech stavu manželského. Na to udělována byla vyznamenání nejlepším studentům. Mezi těmito byl první *Nathaniel Filip*, syn *Filipa Filipa*.

Ze života Bedřicha Filipa.

Bedřich Filip (4.) co majorátní pán a majitel ohromných statků měl veliký vliv na záležitosti státu. Ač sám nikdy vojsko osobně nevedl, udělen byl mu od krále titul plukovníka.

Sabine ve svém spisu „The American loyalists“ píše o něm:

„Ačkoli Bedřich Filip požíval zvláště výhodného postavení ve společnosti, nezdá se, že by se byl kdy dral do popředí. Po leta byl členem koloniální sněmovny (1751-1775). Ačkoliv byl přívržencem stávajícího pořádku a nepřitelem všeho pokroku jmenovitě whigů, nezdá se, že by byl obzvláště horlivým stranníkem. V dubnu 1775 súčastnil se shromáždění whigů kraje Westchester, kdež měli být voleni poslanci do sněmu do Filadelfie svolaného. Tam se vyjádřil, že nesouhlasí s jedním shromážděním a že jedinou příčinou proč přišel je, aby protestoval proti nezákonnitému a neustavnému jednání jeho. Při několika jiných příležitostech počínal si podobně. Vzdor tomu vyskytuje se jmeno jeho zřídka ve veřejných listinách.“

Brzo po roce 1771, pluk. *David Humphreys* který krátce na to stal se pobočníkem gen. Washingtona a za samostatné vlády vyslancem ve Španělsku, zdržoval se u rodiny Filipovy, sídlící tehdy na zámku Philipse Manor. Předseda koleje Yale žil s Bedřichem Filipem v důvěrném přátelství a mluví o něm co „o vážném ctihodném muži velmi příjemném v obcování“ a o paní Alžbětě Filipové, rozené Williamsově co „o výtečné ženě.“ Během udalostí plukovník Filip opustil své panství a přesídlil se do N. Yorku, kde až do posledka pozdrželi se Angličané. Když ale posádka jejich přinucena byla se vzdáti vítězícím Amerikánům, utekl se Filip se svou rodinou a cejím přátelstvem do Anglie, kdež požíval pro svou věrnost ku koruně velikou vážnost a brzo zaujmul v aristokratické společnosti vynikající místo.

Plukovník Filip byl obrovské postavy a následkem tělnatosti jen zřídka vyjížděl se svou ženou v témž povoze. Měl sestry Zuzanu, Marketu a Marii, kterýmž po stejném dílu přináleželo panství Fredericksburgh. Mladší bratr Filip zemřel krátce před revolucí, kdežto synové jeho, Adolf, Bedřich a Nathaniel byli tuze mladí, aby mohli se přidržeti některé ze sporných stran a činného bráti podílu ve válce. Následkem toho dědictví jejich bylo jim vráceno a zůstalo až dodnes v držení jejich potomků.

Panství Philipsburgh bylo majetkem pluk. Bedřicha Filipa a bylo zrovna tak jako ma-

jetek sester jeho, paní Marie Morrisové a Zuzany Robinsonové, zabaveno. Po svém příchodu do Anglie požádal Filip vládu za náhradu a koruna mu přirčila £62,000 [asi \$310,000]. V roce 1809 odhadnuty byly zabavené statky náležející druhdy Filipům na £700,000 (asi 3 a půl milionu dolarů). Při tom musí se podotknouti, že půda byla v tu dobu ještě namnoze bezcenná, aneb neměla určité tržní ceny. Teprv později na začátku tohoto století, kdy počalo město New York úžasně vzrůstat, stoupala v ceně půda v blízkém okolí.

V zákonu, kterým se prohlašovaly statky Filipů za zabavené, činí se zmínka též o synu pluk. Bedřicha Filipa, Bedřichu. Muž tento pojal za manželku deuru Sira Alureda Clarka, guvernéra anglické kolonie na předhoří Dobré Naděje v jižní Africe.“

Tolik píše o rodu Filipů *Lorenzo Sabine* ve svém spise „The American Loyalists.“

Když obsadili Angličané New York (rok 1776) obávaly se americké úřady, že pluk. Filip proti nim něco kuje a proto jej nechaly zatknouti a uvězniti v Hartford, Conn. Věrný jeho sluha George Angevine, následoval ho dobrovolně do žaláře a sloužil mu tak dlouho až pán jeho byl na svobodu puštěn. Filip navrátil se zase do svého zámku Manor Hall v Yonkers, kdež se zdržoval, když právě v nejbližším jeho okolí a na půdě jeho svedena byla bitva, známá pod jmenem bitva u *White Plains*.

Město *White Plains* obklíčeno je na jižní straně (proti New Yorku) řetězem pahorků, které činí ladnou protivu proti rovině na severní straně se prostírající. Půda není sic tak úrodná, za to ale poskytuje výborné pastviny pro dobytek. Také krajina tato s krajem Orange jest hlavní zásobárnou mléka a másla americké metropole. Rozlehlým městečkem protékají říčky Broux, Sheldracke a Mamaroneck a tvoříce romantická údolí ženou četné mlýny a továrny.

Krajina tato obydlena byla prvotně od indiánů a kolem roku 1673 přešla koupi na přistěhovalé bělochy. Od té doby se krajina stále zvelebovala a nyní se vyrovná co do průmyslu a blahobytu každé jiné v Spojených Státech.

White Plains a jeho okolí zůstane navždy památným v dějinách této republiky.

Bylo to právě zde, kde přelíněním pluk. Filipa poestala roztržka, která v potomní válce za neodvislost měla dalekosáhlé následky.

Co zavdalo příčinu k odtržení amerických osad od Anglie.

Neuškodí snad, když vypíšu stručně příčiny, které vedly k doleji vypravovaným událostem, v nichž zpečetěn byl osud slavné rodiny české, *Filipů*.

R. 1753 vypukl mezi Anglickem a Francií spor o hraniční čáru mezi jejich osadami v Americe. Té doby náležela nynější Kanada Francii, nynější Soustátí, vlastně 13 původních států, ležících mezi řekami sv. Vavřince, Mississippi a pětijezeřím kanadským, Anglii. Spor vypukl v zjevnou válku, která trvala od roku 1753 až do 1763 a měla za následek hrozné spustošení obou území.

Anglie, která svou kramářskou duši nemohla nikdy zapřítí, zabředla při tom ve veliké dluhy. Ministerstvo, aby ulehčilo břímě daní v domovině, jalo se dokazovati americkým koloniím, že válka s Francií vedena byla k vůli nim samým a proto že tyto (totiž kolonie) také jsou povinny nésti břímě daní následkem války vzniklých. Ministerstvo přiřklo anglickému parlamentu právo ukládati osadám americkým daně dle libosti.

Tato logika nelíbila se jak se samo sebou rozumí americkým osadám. Z této strany bylo namítáno, že osady byly založeny na jich vlastní útraty a poněvadž na obranu svou přispívaly nejenom majetkem ale i životy, že tudíž dostatečně vyplnily svou povinnost a Anglie, která z poražení Francouzů měla zrovna tak veliký ne-li větší užitek, že je povinna též svým dílem přispívati na uhrazení výloh. Osady taktéž dovozovaly, že jen takové zákonodárné těleso může jim ukládat daně, v kterémž jsou zastoupeny a jelikož doposud nemají práva posílati své zástupce do anglického parlamentu, že tudíž nejsou také povinny platiti daně od onoho sboru jim uložené.

Mimo toho bylaode dávna politika Anglie naproti jejím osadám nespravedlivá. Důkazem toho jsou zlopravětné zákony, z nichž jeden, „Navigation Act“ zvaný a vydaný r. 1751 dovoloval dovoz zboží do amerických osad pouze na anglických lodích a pak zákon, „Writs of Assistance“ vydaný roku 1761 který dovoloval celním úředníkům pátrati v jakoukoli dobu na lodích, ve skladištích, ba i v soukromých příbytkách po nevyplaceném zboží. Zákony tyto nemálo roztrpčily americké osadníky.

Roku 1765 přidružil se k neoblíbeným zákonům těm ještě zákon kolkový (Stamp Act)

První odpor proti tomuto novému břemenu uložnému na bedra amerických osadníků

bez přivolení jejich vypukla ve Virginii, kde ohnivý a neohrožený Patrick Henry první pozvedl hlasu svého proti tomuto tyranství. Oposice se rychle šířila a nabyla veřejné tvárnosti, když na radu massachusettské sněmovny sestoupil se v New Yorku provinciální kongres, v němž zastoupeno bylo devět osad. Po delší poradě a zralém uvážení přijato bylo prohlášení práv (Declaration of Rights), petice ku králi a pamětní spis anglickému parlamentu. To mělo za následek že v den, kdy kolkový zákon nabyl platnost, neodvážil se ani jediný úředník jej prováděti. Ano úřady ze strachu před lidem kolkou ukryly aneb i zničily. Obchod se vedl na dále bez kolků a obchodníci se mezi sebou umluvili, že nebudou napříště žádné zboží importovati, dokud nenáviděný zákon nebude odvolán. To se také stalo r. 1766, když dosavadní ministerstvo padlo a nastoupilo na jeho místo nové.

Anglický parlament ale osvojuje si svrchované právo ukládati daně i na americké osady, přijal ještě téhož roku zákon, dle něhož podrobeny byly clu sklo, papír, barvy, čaj atd. Zpráva o tom způsobila veliké pobouření mezi osadníky a obchodníci se zase umluvili nedovážeti více žádné zboží clu prodobené.

Odpor proti Anglii stále rostl a zvláště Boston, tehdy největší a nejbohatší město přístavní v Americe počínal si tak demonstrativně, že anglický general Gage uznal za dobré poslati tam dva pluky vojska posádkou. To účinkovalo jako když naleje oleje do ohně. Lid se sbíhal a rotil a tu za jedné podobné příležitosti zvané „Boston Massacre“ (5. března 1770) střílelo vojsko do lidu a usmrtilo tři muže a několik jiných poranilo.

Nespokojenost amerických osadníků proti berním zákonům přiměla anglický parlament k tomu, že zrušil všecky daně a poplatky ustanovené, vyjma cla na čaj tři centy z libry obnášejícího. Ústupek ten neměl žádného výsledku, poněvadž občanstvo americké opanovalo zásadně proti ukládání daní bez přivolení jeho zástupců (no taxation without representation) a ne proti výšce aneb způsobu uložené daně.

Čaj zaslaný do New Yorku a Filadelfie byl vrácen zpět, do Charlestonu zaslaný nakupen byl však ve velkých sklepích a tam se zkazil. V Bostonu ale, kam tu dobu připloula jedna loď s nákladem čaje, umluvilo se tajně několik odvážlivých mužů a přestrojivše se za indiány přiblížili se za jasné noci (v prosinci 1773) ke korábu, vyšplhali se na palubu, rozbednili skříně s

čajem a vysypali na tu dobu velmi draho-
cenný obsah jejich do moře.

Anglický parlament nesmírně dopálen nad tím neslýchaným činem přijal zákon zvaný „Boston Port Bill“, který zakazoval každou dopravu zboží do Bostonu po vodě. Celnice přeložena byla do blízkého Salem a tam měl na příště i obchodní proud býti obrácen. Ale šlechetní obyvatelé salemští nechtěli o tom ani slyšet aby bohatli na úkor vlasteneckých Bostoňanů a proto nabídli přístavy své bostonským kupecům k bezplatnému užívání.

V září roku 1774 svolán byl do Filadelfie všeobecný sjezd „First continental Congress.“ Všecky osady vyjma Georgii po-laly tam své zástupce. Po zralém uvážení přijato bylo památné prohlášení práv a odporučováno zastavení všeho obchodního spojení s mateřskou, vlastně macešskou zemí.

Srážka byla nyní nevyhnutelnou. Mužské obyvatelstvo v Massachusetts, které mohlo jenom zbraň unésti, cvičilo se pilně ve zbraní a zapřísáhlo se dostaviti se k boji v minutu, odkudž jméno oněch dobrovolníků „Minute Men“. Podobně se dělo i v ostatních osadách. Občanstvo bez obalu se vyslovovalo, že se zbraní v ruce opře se každému utlačování se strany anglické vlády.

Roztržka ve Westchesteru.

Plukovník Filip náčelníkem přivřezenců krále.

Když jsem stručně vylíčil události jež předcházely revoluci, mohu zase pokračovati v přerušném vypravování.

10. dubna roku 1774 shromáždilo se ve White Plains občanstvo a svobodníci kraje Westchester a zvolilo plukovníka Morrise a setníka Tomáše Hunta za zástupce do generálního kongresu svolaného do Filadelfie. Rokováno bylo o velikém bezpráví jakého se dostalo bostonským, když anglický parlament kázal jim uzavřítí přístav, jakož i o tom, že si vláda dovoluje ukládati veliké daně na americké kolonie aniž by se byla dříve s občanstvem smluvila. Na to byla jednohlasně přijata následující resoluce:

Budiž uzavřeno: 1. že jsme a též na dále zůstati chceme věrnými poddanými Jeho Veličenstva Jiřího III., krále Velké Británie a podrobiti se anglické ústavě.

2.) Že v souhlase s našimi bratry v New Yorku a jiných osadách považujeme každý zákon anglického parlamentu, ukládající na americké osady břemeno daní bez je-

jich přivolení, za nespravedlivý a libovolný a že zaslouží opovržení a zneuznání každého dobrého člověka, poněvadž rozzívá nenávist a nesnášlivost mezi zemí mateřskou a osadami a tím ničí onu harmonii založenou na vzájemné úmluvě, ku blahu a prospěchu obou stran tak velice potřebné.

3.) Že to považujeme za naši nejsvětější povinnost mravně i hmotně podporovat pronásledované bratry naše v Bostonu. K tomu účelu zvolen bude z našeho středu jeden občan, který bude vybíratí po kraji příspěvky.

4.) Poněvadž by nadržování jedněch a utiskování druhých osad muselo nutně vésti k domácím třenicím, které by pak překazily záměry Amerikánů na zachování a rozmnožení práv a svobod občanských, odporučujeme vřele pevnost a svornost v jednání, jež dohromady mohou jedině předejítí, které tyranskými zákony anglického parlamentu na nás nevyhnutelně přikvapiti musí.

5.) Abychom lépe mohli se dorozuměti na prostředcích k odpomožení našich stížností, uznáváme za nutné svolati generální kongres a vzítí útočiště k moudrosti a obezřelosti oněch pánů, kteří budou zvoleni za naše zástupce, a pak se s radostí podrobíme všem ustanovením, které oni za dobré a prospěšné uznají v této bouřlivé a těžké době. (American Archiv IV. sbírka díl I. str. 726.)

6. dubna 1775 vydáno bylo následující provolání všem obyvatelům a svobodníkům (freeholders) kraje Westchester:

Vyzýváme Vás důtklivě, byste se dostavili do valné hromady, která se bude v úterý 11. dubna odbývatí ve White Plains a tam rozhodli hlasováním: „Zdali souhlasíte, aby zvoleni byli zástupcové do státní konvence v městě New Yorku, neb zdali ustanete na opatřeních, které Vaši ctění zástupcové v generálním sněmu provincie uznali za dobré k odpomožení amerických stížností?“ Následky, které by mohly povstati z nedostavení se do White Plains mohou býti pro celou zem osudny. Přátelé vlády a našeho politického zřízení zvou Vás snažně, abyste se dostavili osobně a opřeli se záměrům, které musí zničiti náš blahobyt. Nezapomínejte na ty přehnané ceny, které musíte platiti za všechno z ciziny dovezené zboží a což teprv až se začne prováděti zákon o vývozu, pak se octneme v postavení oněch, kteří musejí dělati cihly bez slámy (who are obliged to make brick without straw). American Archiv 4 serie díl II. str. 272.

Po úradě vynikajících občanů rozesláno bylo toto pozvání ke schůzi na veškeré obyvatelstvo kraje Westchester a co místo schůze zvolena byla soudní síň ve White Plains.

V ustanovený den sešel se značný počet občanů do White Plains a zvolil plukovníka Lewise Morrise za předsedu. Brzo po zahájení schůze přišla tlupa mužů (mezi nimi mnoho nájemců půdy na panství pana Filipa, kteří ani nebyli oprávněni hlasovati,) pod vůdcovstvím plukovníka *Bedřicha Filipa a Izaka Wilkinse*. Tento byl členem sněmovny a horlivým přívržencem Anglie. Jelikož byl také znamenitým řečníkem tu byl zvolen od později příšlých za řečníka. Wilkins vyjádřil se ve jmenu ostatních, že nepřišel snad proto, aby se účastnil rokování anebo dokonce voleb delegátů do generálního kongresu, nýbrž jedině za tím účelem, aby protestoval proti takovému nezákonnému a neústavnímu jednání. Načež odešel a za ním Bedřich Filip a jeho společníci.

Po jich odchodu předložena byla shromáždění otázka, zdali se má vyslati delegace do státní konvence, která pak má zvoliti poslance do gen. kongresu. Na otázku tu dává jednohlasná odpověď že ano a hned na to zvoleno osm delegátů.

Pánové *Filip a Wilkins* s jejich přívrženci odebrali se ze soudní budovy do domu kapitána Halfielda. Tam přijali následující protest:

„My svobodníci a obyvatelé kraje Westchester prohlašujeme tímto, že shromáždění do soudní síně bylo svoláno nezákonnitě a též za nezákonnitým účelem. Proto jsme nechtěli s ostatními rozhodovati odhlasováním o předložených otázkách, poněvadž bychom tím uznali oprávněnost jejich. My jsme přišli jedině proto, abychom se opřeli podobným nepořádkům a dali na jevo naše opovržení všem nezákonným výborům a delegacím. My zde přítomní slavně prohlašujeme, že za jakýchsi okolností chceme zachovati věrnost a poslušnost našemu nejmilostivějšímu a nejjasnějšímu pánu, králi Jiřímu III. a podřízenost jedinému zákonodárnému sboru kolonie, generálnímu sněmu.

Na to protest předložen byl k podepsování. První co vůdce oposice podepsal se plukov. *Bedřich Filip* a po něm 311 jiných občanů.

Protest tento i s připojenými podpisy uveřejněn byl v časopise „*Rivington's Gazette*.“

Za nějaký čas na to přinesl tentýž časopis odpověď Lewise Morrise, předsedy re-

volučního shromáždění. Odpověď ta znázorňuje nejlépe jak už v té době, kdy novinářstvo leželo ještě v plenkách vedla se polemika. V odpovědi jedna jizlivá narážka na plukovníka Filipa co vůdce toho oposičního hnutí stihá druhou a podezření vysloveno bez obalu, že Filip komandoval své nájemníky a podřízené k podepsování protestu. I tu okolnost, že podepsaní na protestu připojili si k podpisům svým občanskou hodnost, dovedl Lewis Morris využítkovati velmi dovedně, poukazuje k tomu, že pánové ti chtěli zvučnými svými tituly imponovati plebejským občanům. Morris posměšně lituje, že jeden z podepsaných na protestu, Luke Babcock, nenapsal si též „reverend Mr Luke Babcock, dvorní kazatel lorda Filipa z Philipsburgu“ a druhý, Samuel Seabury že nepodepsal se „Ctihodný pan Samuel Seabury, rektor spojených farností East a Westchesteru a jeden z misijnářů pro hlásání evangelia (a ne politiky) v cizích krajinách“. Zároveň bylo vytýkáno, že z těch 312 protestorů sotva 150 oprávněno bylo hlasovati jednak pro jich odvislost od lorda Filipa, jinak pro jich nezletitost.

Ostrý tento dopis měl za následek, že více občanů z podepsaných na protestu veřejně odvolalo svůj souhlas.

Tak začal památný ten spor mezi stranou revoluční (whigů) a přívrženců starého pořádku či vlastně nepořádku (stranou toryů.) Spor ten skončil s úplným vítězstvím whigů a porážkou a na mnoze vyhnanstvím druhých.

Proč se Filipové přidrželi strany královy.

Dějepisec *Sabine* ve svém spisu „*The American Loyalists*“ vyličuje společenské a politické poměry amerických osad před revolucí.

Pojednav o poměrech v novo-anglických státech přichází na osadníky různého původu a žijících pod rozličnými formami koloniální vlády.

Nejprvnější místo od neangličanů založených zaujímal bez odporu New York. Ten neměl však výsadního listu (charteru) ale byl libovolně spravován rozkazy krále aneb jeho rádečů, později ale guvernérem a jeho radou [governor's council]. Král na radu velkokancléře ustanovil guvernéra a přidělil mu radu, uprázdněná místa v této obsazoval ale guvernéř sám. Mimo této rady, která byla jakýmsi nápodoběním anglické panské sněmovny, stávalo tu ještě jednoho sboru, sněmovny. Do této vojl si lid své zástupce. Možno říci že politické zřízení provincie New York bylo feudálně—aristo-

kratické. Půda náležela pouze několika jednotlivcům. Obecný lid sloužil buď pánstvu za mzdu anebo žil na pronajaté půdě, zrovna jako v evropských monarchiích za za dřívějších dob a v Anglicku zvláště ale v Irsku doposud.

Společenské toto zařízení přetrvalo i velkou revolucí a teprv protínajemné hnutí z roku 1842 (podobné nynějšímu v Irsku) způsobilo žádoucí převrat.

Jak se samo sebou rozumí, libil se tento nespravedlivý stav privilegovaným třídám výborně tak že o sebe nepatrnější změně nechtěly ani slyšet. Když počalo to v letech okolo roku 1776 v osadách bouřiti, tu velcí majitelové půdy náležející ke straně toryů, přidrželi se krále, kdežto whigové [někteří šlechtí velkostatkáři hlavně ale uájemníci půdy] zasazovali se za odtržení.

Jelikož ve státu New Yorku bylo nejvíce velkostatků, proto byli zde toryové také nejčetnější. V některých okresích bylo významnosti spatřiti whiga. Roku 1776 přisahal jedině v kraji Sussex 1293 osob věrnost a poslušnost. V kraji Suffolku přisahal najednou přes 800 osob přichylnost svou k trůnu Jeho [blběho] Veličenstva a v kraji Westchestru podepsalo jak nahoře vypravováno přes 300 osob protest proti počínání whigů. Toryové nejenom že penězy a vlivem svým podporovali krále ale sami i zařizovali vojenské sbory aby se zbrání v ruce hájili zájmy trůnu—a své. Plukovník *Filip* vypravil na svůj náklad celý pluk pěchoty a vydržoval jej po celý čas války.

(Dokončen.)

O veřejném vystupování Sokolstva.

(Sokol Pražský.) Hodí se důkladně i pro nás

Co jest naším cílem? Jaký nám jest vykázan úkol v životě našem národním? Tak slychali jsme někdy volati i z vlastních řad našich ovšem jen od těch kteří nemajíce v sobě zdravého a pravého základu sokolského, ni pevné vůle a vytrvalosti stále se ohlížejí po té pravé povinnosti sokolské, jelikož ta, která na jevě leží, jim příliš nepohodlná a snad i neznámá byla.

Na tyto žalné otázky odpovídáme opět heslem: „páže tuž, vlasti služ!“

Neúmornou, svědomitou prací svalstvo tužit, tělo všestranně silit a na základě fyzické sily a tělesného zdraví ducha pružit a vzdělávat, ku pevným charakterům dospívat, toť jedním úkolem naším.

Než nám otevřeno ještě širší pole ku činnosti neunavné.

Sokolstvo hraje důležitou úlohu v životě našem národním, nemůže ovšem přestávati jedině na vlastním sebezuschlechtování, vlastním se tužení, ono musí působiti veškerým vlivem svým na kruhy širší, probouzeti a osvěžovati ducha národního, bojovati proti liknavosti a lhostejnosti u nás tak zakořeněné. Vhodným k tomu prostředkem jest ovšem, pokud čas a síly stačí v první řadě pořádná a účastnění veřejných cvičení, výletů, národních slavností a podob. Aby však takové veřejné vystupování potkalo se s úspěchem žádoucím, aby nestalo se pouhým ukazováním se pro parádu, marným honěním se po efektu a potlesku obecnstva, musí se díti vždy způsobem Sokolstva co možná nejdůstojnějším a nejhodnější. Obecnstvo české, které chce v Sokolu viděti vzor statného, čackého, službám vlasti oddaného muže, sleduje jednání naše okem přísným a jako chválí

každý mužný a dokonalý podnik, tak i sebe menší vada mu neujde; proto třeba vždy velni obezřetně a rozvážně si počínati jak jednotlivci, tak i celku.

Každý měž vždy na paměti, že nevystupuje tu co soukromná osoba nýbrž co člen jednoty, co člen českého sokolstva vůbec.

Vystupování u veřejnost děž se vždy co možno za největšího účastenství členů. Čím větší řady naše, čím více nás hlásí se veřejně k praporu sokolskému, tím jasněji vysvitne zásada rovnost a bratrství, na níž založeny jednoty naše, tím účinnější a důstojnější jest dojem.

Vystoupí-li spolek s 10ti, 12ti členy, z nichž polovic jest ozdobena odznaky velitelskými, s praporem s hudbou dvakráte četnější, pak stává se počínání také malicherným, ba směšným. Stane-li se, že se sejde více velitelů s odznaky, nechť přespočetní odloží odznaky a vřadí se do čet a zajisté nebudě nikdo tak marnivým, aby takým opatřením se urážena považoval.

Bohužel, že u nás zahnízil se neblahý onen zvyk, že mnozí vzdalují se všemožně společenského vystoupení jednak, poněvadž kroj náš zdá se jim býti příliš titěrným, malicherným, jednak pak, že společné objevení se s ostatními u veřejnosti jest jim obtížné, ba snad dle jejich zdání nedůstojné. Jak ješitná a neodůvodněná jest první záminka, dokazuje to, že ve všech zemích kde založeny jednoty tělocvičné, všude zaveden i zvláštní kroj turnerský, který nosí bez ostychu lidé všech stavů.

Druhá záminka již sama sebou se kárá. Toť povinností každého muže jest, by přesvědčení své vždy i veřejně na jevo dával. My spějeme všech

ni za jedním velkým cílem a v této snaze jsme si rovnými bratry jak na cvičišti tak u veřejnosti.

Při veřejném vystupování budiž vždy zachována přísná kázeň. Ze kázeň, jež jest tím nejdůležitějším faktorem při zdárném se vyvíjení vnitřního života jednot sokolských, je vždy nezbytnou, ukázáno na jiném místě tohoto listu a právě tak jak nevyhnutelná jest kázeň v cvičitelně, tak i přímo neomluvitelným jest porušení její před veřejností.

Má-li velitel před obecnostem členy stále napomínati, musí-li třikrát, čtyřikrát veletí než se co provede, jeví-li se línost, snad i nespokojenost mezi členy při vykonávání rozkazů, pak jest účinek na obecnost právě opácný, než jakého dosíci se snažíme.

Přihlášky k jubilejní slavnosti „Sokola Pražského“ 25letého trvání.

Přihlásilo se až do 25. února 1882. 50 jednot s 977 členy v stejnokroji.

Cvičenců k prostým cvičením 459.

Družstev ku cvičení na náradí 40.

Ku cvičení cvičitelstva 64.

Ze Záhřebu zaslán vřelý dopis, v kterém oznamují, že deputace se dostaví.

Z několika jednot oznámeno, že se co nejdříve stanou. (Sokol Pražský).

Družstvům,

jež veřejného cvičení při jubilejní slavnosti Sokola pražského se účastní, budiž připomenuto, že mohou sobě obrátiti:

a) Skok do dálky, skok do výšky, kozu na šíř, kozu na dél, koně na šíř, koně na dél.

(b Bradla, hrazdu, kruhy, visutou hrazdu, špihání.

A sice jeden ze skoku neb metu pod a) a jedno z náradí pod b) uvedených, tedy nikoliv skok do výšky a kůň na šíř jeli-kož a obé pod a) náleží, avšak také ne bradla a hrazdu, an obé náradí tato pod b) patří; nýbrž na příklad:

Skok do dálky a bradla, skok do výšky a hrazdu, kozu na dél a bradla, kozu na šíř a hrazdu, kůň na šíř a kruhy, kůň na dél a špihání a p.

V tom smyslu necht' opraví se laskavé udání nám učiněná. (Sok. Pr.)

Udání ta uveřejňujeme, předpokládajíc že mohou býti i nám jaksi měřítkem a příležitosti pořádání příštího přeborného cvičení.

Na základě shora uvedených čísel, možno si již nyní utvořiti částečné ponětí o velikoleposti očekávaného cvičení, jakož i lavnosti v celku.

Každé další přihlášení i možné změny u výkonech oznámeny budou v číslech příštích.

S potěšením jest nám oznámiti, že i Chicago dojde svého zastoupení při slavnosti té, a sice: Sokolem Náčelníkem Těl. Jed. Sokol Karlem V. Stýblem, jenž byl dne 30. března k účeli tomu zvolen a přihláška na základě jeho přijetí již učiněna.

Dle deslechu nezůstane zastoupení to sokolstva Česko-Am. osamotněné, nýbrž sesílí se zástupci z Nového Yorku a Baltimore a možná že i jiné Jednoty přispějí svou hřívou ku oslavě Sokolstva—!

Adresář Národní Jednoty Sokolské

Výkonný Výbor, sídlící v Chicagu, odbývá schůzi vždy první pátek v měsíci v síni Těl. Jed. Sokol, 74-76 Taylor ulice. — Uředníci: J. B. Bělohradský předseda, M. Křišťáček místopředseda, K. Svoboda záp. taj. J. Hájek jednatel, J. Kostner pokl. Další členové: R. Kapsa, R. Jandus, J. Šabatka, R. Kvítek. Náhradníci: A. Volenský, J. Šindelář, J. Ullman. Veškeré záсылky a dopisy adresujte: Jindřich Hájek, 139 Taylor ul.

Tělocvičná Jednota Sokol v Chicagu, Ill., Jindř. Hájek 139 Taylor str.

Cesko-Americký Sokol v Chicagu, Theodor Vavřínek. — Canal ul.

Plzeňský Sokol v Chicagu, Ills., Fr. Tomek, — 18 ul.

Tělocvičná Jednota Čechie v Chicagu, Jos. Křížan, 100-102 Wade ul.

Tělocvičná Jednota Sokol v New Yorku, J. J. Kohla, 44 avenue A,

Sokol Jednota Blesk v Baltimore, Md., Josef Rejžek, 180 Dallas ul.

Sokol Clevelandský v Clevelandu, Jos. Línek 118 Croton ul.

Tělocvičná Jednota Čech v Clevelandu, Jan Prošek, 3 Burwell Ext

Těl. Jedn. Tyrš v Cedar Rapids, Josef Žbánek, Cedar Rapids, Ioa.

Tělocvičná Jednota Budivoj v Detroit, Mich., 555 Antonie ul.

Ces. Am. Sokol v Kewaunee, Wis., Fr. Hranáč.

Věrní Bratři Sokol v Milwaukee, Wis., Petr Vavříček, 520 Prairie ul.

Tělocvičná Jednota v Omaha, Neb., A. S. Hájek 1312 Williams ul

Cesko-Americký Sokol v Braidwood, Ill., Frant. Kříž box 44.